

KVĚTNÁ (PAŠIJOVÁ) NEDĚLE (C)

Pašije: Lk 22,14–23,56

hlasy:

Ježíš

Učedníci

Lid

Mocní a mučitelé – Pilát, Herodes, vojáci

U: Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše.

J: Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš místo u stolu a apoštolové s ním.

Řekl jim: „Toužebně jsem si přál
jíst s vámi tohoto velikonočního beránka,
dříve než budu trpět.
Neboť vám říkám: Už ho nebudu jíst,
dokud se nenaplní v Božím království.“

U: A vzal kalich, vzdal díky a řekl:

J: „Vezměte ho a rozdělte mezi sebe. Neboť vám říkám:
Od této chvíle už nikdy nebudu pít z plodu révy,
dokud nepřijde Boží království.“

U: Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy:

J: „To je mé tělo, které se za vás vydává.
To konejte na mou památku!“

U: Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl:

J: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví,
která se za vás prolévá.“

Hle, u mě na stole je však ruka mého zrádce!
Syn člověka sice jde svou cestou, jak je určeno,
ale běda tomu člověku, který ho zradí!“

U: Oni se začali ptát jeden druhého,
který z nich že to je, kdo to hodlá udělat.
Vznikl také mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší.

J: Řekl jim: „Králové vládnou svým národům,
a kdo mají nad nimi moc, dávají si říkat ‚dobrodinci‘.
U vás však ať to tak není!
Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší,
a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží.
Vždyť kdo je větší: ten, kdo sedí u stolu, či ten, kdo obsluhuje?
Přece ten, kdo sedí u stolu!
Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží.
Vy jste se mnou až do nynějška vytrvali v mých zkouškách.
A já vám odkazuji královskou vládu,
jako mně ji odkázal můj Otec,
takže budete jíst a pít u mého stolu v mém království,
sedět na trůně a soudit dvanáct izraelských kmenů.
Šimone, Šimone, satan si vyžádal,
aby vás směl protříbit jako pšenici;
ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla.
A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry.“

U: Petr mu řekl: „Pane, s tebou jsem ochoten jít
do vězení i na smrt!“

J: On mu odpověděl: „Říkám ti, Petře:
Ještě se ani kohout dnes neozve,
a ty už třikrát zapřeš, že mě znáš.“

- Dále jim řekl: „Když jsem vás poslal bez měšce, bez mošny, bez opánků, měli jste v něčem nedostatek?“
- U:** Odpověděli mu: „Ne, v ničem.“
- J:** Řekl jim: „Nyní však, kdo má měšec, ať si ho vezme a stejně tak mošnu; a kdo nemá, ať prodá svůj plášť a koupí si meč. Říkám vám totiž, že se na mně musí splnit, co je napsáno: ‚A byl počítán mezi zločince.‘ Neboť co je o mně řečeno, už se naplňuje!“
- U:** Řekli: „Pane, tady jsou dva meče.“
- J:** On jim odpověděl: „To stačí.“
- U:** Potom se podle svého zvyku odtamtud odebral na Olivovou horu a učedníci ho následovali.
- J:** Když byl na místě, řekl jim: „Modlete se, abyste nepřišli do pokušení.“ Sám pak se od nich vzdálil, asi co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: „Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá.“
- U:** Tu se mu zjevil anděl z nebe a posiloval ho.
- J:** Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve. Potom vstal od modlitby, šel ke svým učedníkům a našel je, jak zármutkem usnuli. Řekl jim: „Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení!“
- L:** Když ještě mluvil, objevil se houf lidí;
- U:** jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš, šel před nimi. Přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil.
- J:** Ježíš mu řekl: „Jidáši, políbením zraňuješ Syna člověka?“
- U:** Když ti, kdo byli s Ježíšem, viděli, co se chystá, zeptali se: Pane, máme zasáhnout mečem?“ A jeden z nich udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho.
- J:** Ježíš však na to řekl: „Přestaňte! Dost!“ A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho. Potom řekl Ježíš těm, kteří se na něho vypravili, velekněžím, chrámovým velitelům a starším: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji? Býval jsem den co den mezi vámi v chrámě, a ruce jste na mě nevztáhli. Tohle však je vaše hodina a vláda temnoty.“
- L:** Pak se ho zmocnili a odvedli. Přivedli ho do veleknězova domu.
- U:** Petr šel zpovzdálí za nimi.
- L:** Když rozdělali uprostřed dvora oheň a sesedli se kolem,
- U:** sedl si Petr mezi ně. Jak seděl ve světle,
- L:** uviděla ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: „Také ten byl s ním!“
- U:** On však to zapřel: „Neznám ho, ženo.“
- L:** Za chvíli ho uviděl jiný a řekl: „Ty jsi také jeden z nich!“
- U:** Petr odpověděl: „Človče, nejsem!“

L: Uplynula asi hodina a někdo jiný zase tvrdil:
„Dooopravdy, i tento člověk byl s ním, vždyť je to Galilejec!“

U: Petr však řekl: „Člověče, nevím, o čem mluvíš.“
V tom okamžiku, když ještě mluvil, zakokrhál kohout.

J: Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra.

U: A Petr si vzpomněl na to, co mu Pán řekl:
„Dříve než kohout dnes zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“
A vyšel ven a hořce se rozplakal.

L: Muži, kteří Ježíše hlídali
posmívali se mu a bili ho, zavázali mu oči a ptali se:
„Když jsi prorok, pověz nám, kdo tě to udeřil.“
A rouhali se mu, jak mohli.

M: Jakmile se rozednilo,
sešel se sbor starších z lidu, velekněží a učitelé Zákona
a dali ho předvést před svůj soud.
Řekli: „Jsi-li Mesiáš, pověz nám to!“

J: Odpověděl jim: „I kdybych vám to řekl, neuvěříte,
a kdybych se vás zeptal, nedáte mi odpověď.
Ale od této chvíle
bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha.“

M: Všichni mu do toho vpadli: „Ty jsi tedy Boží Syn?“

J: Odpověděl jim: „Vy správně říkáte, já jsem!“

M: Oni řekli: „Nač ještě potřebujeme svědectví?
Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst!“

L: Celé jejich shromáždění povstalo a vedli ho k Pilátovi.
Tam na něj začali žalovat:
„Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ,
brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše.“

M: Pilát se ho zeptal: „Ty jsi židovský král?“

J: Odpověděl mu: „Ty to říkáš!“

M: Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu:
„Neshledávám na tomto člověku žádné provinění.“

L: Ale oni naléhali a říkali: „Pobuřuje lid svým učením
po celém Judsku, počínaje Galileou až sem!“

M: Jakmile to Pilát uslyšel,
zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec;
a když se dověděl, že je z Herodova území,
poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech
zdržoval v Jeruzalémě.

Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval.
Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slyšel
a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak.
Kladl mu tedy mnoho otázek,

J: ale on mu vůbec neodpovídal.

M: Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom
a urputně na něho žalovali.
Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá,
a ztropil si z něho posměch: dal ho obléci do bílých šatů
a poslal ho nazpět k Pilátovi.
V ten den se Herodes a Pilát spřátelili;
předtím totiž spolu žili v nepřátelství.

L: Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim:

M: „Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid.
Já jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem,
že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete.
Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám.“

Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt.
Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím.“

L: Ale oni se všichni dali do křiku:

„Pryč s ním! Propust' nám Barabáše!“

U: Ten byl uvržen do žaláře

pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu.

M: Pilát začal znovu na ně naléhat,
protože chtěl Ježíše propustit.

L: Ale oni odpověděli křikem: „ Ukřižuj ho, ukřižuj!“

M: Potřetí jim řekl: „Ale co špatného udělal?
Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt.
Dám ho tedy potrestat, pak ho propustím.“

L: Oni však doráželi s velkým křikem
a žádali, aby byl ukřižován,
a jejich křik se stále stupňoval.

M: Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti:
propustil toho,
který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu
a kterého si vyžádali,
a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli.

J: Když ho odváděli,
zadrželi jistého Šimona z Cyrény, který právě přicházel z pole,
a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem.

L: Za ním šel velký zástup lidu,
i ženy, které nad ním naříkaly a plakaly.

J: Ježíš se k nim obrátil a řekl:
„Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou!

Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi;
přijdou totiž dny, kdy se bude říkat:
„Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily,
a prsy, které nekojily!“

Tehdy lidé začnou říkat horám: „Padněte na nás!“
a pahrbkům: „Přikryjte nás!“
Neboť když se toto děje se zeleným stromem,
co se teprve stane se suchým!“

L: Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci.
Když došli na místo, které se nazývá Lebka,
ukřižovali jeho i ty zločince,
jednoho po pravici a druhého po levici.

J: Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

M: Jeho šaty si rozdělili losem.

L: Lid stál a díval se.

M: Členové velerady se mu vysmívali:
„Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě,
je-li Mesiáš, Boží Vyvolený!“

Posmívali se mu i vojáci,
přistupovali, podávali mu ocet a říkali:
„Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!“

U: Nad ním byl totiž nápis: „To je židovský král.“

L: Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal.
Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“

Druhý ho však okřikl: „Ani ty se nebojíš Boha?
Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu!
My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen,
jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali,

ale on neudělal nic zlého.“ A dodal:
„Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“

J: Odpověděl mu:

„Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.“

U: Bylo už asi dvanáct hodin.

Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne,
protože se zatmělo slunce.

Chrámová opona se vpůli roztrhla.

J: Ježíš zvolal mocným hlasem:

„Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha!“

A po těch slovech vydechl naposled.

(chvilé tiché modlitby vkleče)

M: Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl:

„Tento člověk byl skutečně spravedlivý.“

L: A všichni ti lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané,
když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se domů.

U: Jeho známí všichni zůstali stát opodál,

i ženy, které ho provázely z Galileje

a dívaly se na to.

L: Jeden člen velerady jménem Josef,

ušlechtilý a spravedlivý člověk z judského města Arimatie,
nesouhlasil s jejich rozhodnutím a jednáním.

U: On také očekával Boží království.

Zašel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo.

Pak ho sňal, zavinul do lněného plátna

a položil do hrobky vytesané ve skále,

kde nebyl ještě nikdo pochován.

L: Bylo to v den příprav,
právě nastávala sobota.

U: Přitom ho doprovázely ženy,
které přišly s Ježíšem z Galileje.

Podívaly se na hrobku i na to, jak bylo jeho tělo pochováno.

Potom odešly domů a připravily si vonné věci a masti.

V sobotu však zachovaly sváteční klid podle přikázání.